Szigeti Magyarság - Online

Island Hungarians - Newsletter - Online Version

2008. január-február - January-February, 2008

Isten Veled, Károly Bátyánk

Őszinte együttérzéssel közöljük olvasóinkkal, hogy nagy veszteség érte Victoria, s egyben Kanada magyarságát január 7-én, amikor Wojatsek Károly hosszú gyengélkedés után elhunyt. Az ünnepek előtti napokban még számítógépe fölött találtam a Mount St. Mary kórházban, a világháló hat nyelvű világsajtóján keresztül igyekezett lépést tartani az élet folyásával. Temetése a Victoriai Egyetem kápolnájában volt. A szentmisén nagyszámú közönség, magyar, angol és más anyanyelvűek adóztak a gyászoló családdal egyetemben az elhunytnak. Dr. Ötvös Imre, a Victoriai Magyar Társaskör elnöke mondott búcsúbeszédet mindnyájunk nevében.

Wojatsek Károly emeritusz egyetemi tanár, hungarológus és közéleti személyiség nagy népszerűségnek örvendett közvetlen környezetében és másutt. Négy évtizedes pályafutása egybeesett a kanadai hungarológiai kutatások reneszánsz korával. Egyike volt azon nevelőknek Kanadában, akik hivatásuk mellett szereztek elismerést a magyar irodalmi, szociológiai, történelmi, nevelésügyi és hungarológiai tudományoknak. Magyar, angol és francia nyelvű tanulmányai és könyvei a Rákóczi szabadságharc irodalmáról, Madách Imréről, Arany Jánosról, s általában a klasszikus magyar irodalom hatásáról a szomszédos népek irodalmára egyenrangot élveztek (és élveznek ma is) olyan kutatók munkáival, mint Kósa János *(Land of Choice: The Hungarians of Canada); Kovács Márton (Esterházy and Early Hungarian Migration to Canada); Dreisziger Nándor (Struggle and Hope: The Hungarian Experience in Canada); Bisztray György (Hungarian-Canadian Literature).*

A multikulturális - magyar, német, szlovák - légköréről ismert felvidéki Udvardon született 1916-ban. Tanulmányait a Pozsonyi és a Debreceni Egyetemeken végezte történelem és nyelvtudományi szakon. 1948-ban hagyta el az országot. Svájcban a Fribourgi Egyetem hallgatója lett. 1951-ben Kanadába vándorolt, s a Montreáli Egyetemen folytatta tanulmányait. 1956-ban doktori diplomát szerzett Ph.D. fokozaton. Magyar és cseh irodalmat tanított az amerikai Coloradoi Egyetemen. 1966-ban kinevezték Kanadában a Lennoxvillei Egyetem történelem szakos tanárává, ahol 1986-ban történt nyugalomba vonulásáig tanított.
Nevelői és tudományos munkásságát elismeréssel fogadta a befogadó ország. 1982-ben a Canadian International Academy of the Humanities and Social Sciences díszdoktori kitüntetéssel jutalmazta. Utána kinevezték a Conseil pluriculturel des ethnies du Québec dísztagjául. Mint történész, több ösztöndíjat nyert, köztük az American Fulbright-Hayes Fellowship és a neves Canada Council stipendiumot. Számos tudományos társaság tagjául választotta, s nemzetközi lexikonok szócikkekben foglalkoztak munkásságával, köztük a *Dictionary of American Scholars, Dictionary of International Biography,* valamint a *Hungarian Who's Who in America* és e sorok írója *Canadian Studies on Hungarians* című bibliográfiája. A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság 1977-ben rendezett konferenciáján tartott előadást.
Kultúrtörténeti tanulmányai kiterjedtek a középeurópai övezetre, s különösen az ott élő népek történetére. A magyarság számára egyik legjelentősebb munkája *From Trianon to the First Vienna Arbitral Award (1980)* című könyve, melyben a tárgyalt kor történetét, valamint diplomáciai, politikai döntéseit ismerteti új forrásmunkák, külföldi levéltárakban őrzött dokumentumok felhasználásával. Nagy hangsúlyt fektetett az utódállamokban élő magyarok, németek, ruszinok kiszolgáltatottságaira. E könyv példányai ott vannak a világ sorsát intéző államférfiak asztalán, s megtalálhatók az egyetemi és tudományos könyvtárakban is. Másik maradandó munkája a négy kiadást megért *Hungarian Textbook and Grammar.* Én magam is ezt használtam Albertában, főiskolai magyar nyelvtanításom éveiben.
Nyugalomba vonulása után Victoriába költözött feleségével, Mariettával, aki középiskolában francia nyelvet tanított. Dr. Wojatsek új környezetében is hamarosan bekapcsolódott a közösségi életbe. A Bishop's Egyetem kiadásában megjelent ,,Alumni Newsletter" elismeréssel szól tisztelt emeritus tanáráról. A cikk írója, Janice Parsons elmondja róla, hogy hajdani növendékei és kollégái alapos felkészültsége mellett humánusságát, segítőkészségét, buzdító természetét is nagyra értékelik.
Victoria magyarságát is sokban gazdagította megtermékenyítő jelenlétével. Önzetlen támogatása főleg azok számára volt jelentős, akik közelebb álltunk hozzá. Nagy elfoglaltságai mellett - hathatós szerepet játszott nemzetközi körökben a Benes-dekrétumok hatálytalanításában - időt szakított számunkra, fiatalabb kollégái támogatására. Tudásával, élettapasztalataival segített bennünket ismeretvilágunk formálásában.

Magyarságtudományi eredményei elismeréséül a Szent László Lovag Rend tagjává avatta (1998). A Magyar Vitézi Rend pedig tiszteletbeli (2000) és a Magyar Tudományos Akadémia külhoni köztestületi tagjául választotta (2002).
Nyugodj békében, Károly bátyánk. Kollégáid, barátaid és honfitársaid nevében búcsúzunk Tőled. Emléked és munkásságodat hűen megőrizzük.

Miska János

© 2008 Hungarian Society of Victoria. All Rights Reserved.